

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIX., číslo 21

6. 11. 2022 / neprodejné

Z OBSAHU	Pravda, добрta, krása a Eucharistie	05
	Exkluzivní rozhovor s maminkou Carla Acutise: Tajemství mého syna	09
	Svědectví z domova seniorů	15

P. Dmytro Romanovský s prvokomunikanty. Foto: dmytro.romanovsky / FB

Služebníci svatých tajemství

Čím dál více se mezi lidmi v Církvi hovoří o službě kněze, jeho přínosu, významu a potřebnosti v dnešní době. A skutečně je dobré se na to ptát především proto, abychom dostali správnou odpověď, nebo spíše odpověď pravdivou, tedy pramenící z pravdy. První důležitou premisou v dotazování je: čím jsou pro mě svátosti? Je to okamžik, kdy se setkávám s živým Kristem? Není pro mě zpověď spíše okamžikem psychoterapie a slavení – přijetí Eucharistie momentem, kdy jdu, abych nevyčnival z davu? Druhou premisou je kým je pro mě kněz? Je to někdo, kdo má na mě trochu více času, protože nemá rodinu, nebo naopak někdo, kdo by rodinu měl mít, aby nedělal hlouposti? Dnes je totiž kněz nejen považován, ale bohužel i ve skutečnosti je vším možným, jen ne služebníkem svatých tajemství. A toto „být vším mož-

ným“ a ne služebníkem svatých tajemství pramení z rezignace k přebývání v Boží přítomnosti (a toto být vším možným a pak rezignovat, se netýká jen kněžského stavu). Protože být v Boží přítomnosti je nutné k uskutečňování mého životního stavu. Přiznejme si, že někdy zneužíváme výroku sv. Vincence – opustit Boha pro Boha... Na mši svatou přicházíme na poslední chvíli, místo toho, abychom se na ni připravili modlitbou, při mši svaté netrpělivě sledujeme hodinky, aby pan farář náhodou nepřetáhl 60 minut času, ale v dobrém počasí jsme schopni vést před kostelem i půlhodinové rozhovory. Čím více času budeme trávit v modlitbě před Pánem, ať už sami nebo jako společenství, tím lépe budeme poznávat, kým jsme a také jaký je přínos významu a potřebnosti kněze i v dnešní době.

Pomáhejme našim kněžím – a my

kněží se snažme – stávat se stále více služebníky svatých tajemství. Pán stále promlouvá k srdcím mladých lidí a povolává je ke službě, pracujeme svým příkladným vyznáním na tom, aby Pánu řekli své ano, stát se nikoliv manažery volného času, údržbáři, správci, opraváři a podobně, ale především služebníky svatých tajemství naší spásy.

A malý příklad, kde můžeme začít příkladným vyznáním? Zkusme nechat stranou naše hodinky či telefony v každém momentu, kdy vstupujeme do modlitby, třeba právě ony jsou tou skrytou překážkou, která nám brání vstoupit mimo prostor a čas, k setkání s tím, který je Věčný a kterého nás Ježíš Kristus učí oslovovat Otče náš...

*R.D. Dmytro Romanovský
farář v Čáslavi*

Kardinál Agagianian kandidátem blahořečení: zahájena diecézní fáze kauzy

Slavnostním obřadem, kterému 28. října v bazilice svatého Jana Lateránského předsedal kardinál De Donatis, římský vikář, a za přítomnosti Jeho Blaženosti Rafaela Bedrose XXI. Minassiana, arménského katolického patriarchy, bylo otevřeno diecézní šetření v kauze Božího služebníka, arménského katolického patriarchy kardinála Agagianiana. Byl moderátorem Druhého vatikánského koncilu a prefektem Propaganda Fide.

Prefekt dnešního Dikasteria pro evangelizaci po dobu deseti let od roku 1960, kdy se ještě nazývalo Posvátná kongregace pro šíření víry, moderátor II. Vatikánského koncilu a ještě předtím patriarcha Kilikie na synodě biskupů arménské katolické církve. Všechny tyto úřady zastával Boží služebník Řehoř Petr XV. Agagianian, kardinál od roku 1970, u něhož dnes začalo diecézní šetření života, hrdinských ctností a pověsti svatosti. Tento kardinál byl hlasatelem evangelia, který se nikdy neunavil hledáním spravedlnosti a pokoje.

Jeho pohled se upírá na Kristův kříž

Narodil se v roce 1895 v dnešní Gruzii a studia absolvoval v Římě na Papežské univerzitě Urbaniana. Knězem byl od roku 1917, ve Věčném městě zůstal až do získání doktorátu a poté byl poslán jako farář do Tbilisi. Jeho vztah k Římu však nebyl nikdy přerušen: brzy byl jmenován rektorem Papežské arménské koleje a poté Urbaniany. V roce 1937 byl synodou biskupů arménské katolické církve zvolen a vzápětí papežem potvrzen katolickým patriarchou Kilikie a přijal jméno Řehoř Petr XV.

„Pod jeho moudrým vedením“, vysvětluje postulátor Fra Carlo Calloni, „arménská katolická církev znovu získala prestiž a význam v arménské diaspoře po pohnutých a krvavých událostech arménské genocidy v roce 1915“, které hluboce poznamenaly jeho život. „Aby vysvětlil smysl tohoto utrpení, kardinál Agagianian nikdy neodvrátil svůj pohled od kříže, protože hlubokým smyslem je Kristus na kříži. Takto se díval na svého bližního“, připomněl ve svém pozdravu arménský patriarcha Rafael

Bedros Minassian.

Vzdělávání misionářů

Kardinálem ho v roce 1946 jmenoval Pius XII. Poté se stal nejprve předsedou papežské komise pro přípravu Kodexu kánonů východních církví, poté byl pověřen vedením Propagandy Fide. „V této funkci“, zdůrazňuje postulátor, „pozorně sledoval formaci katolických misionářů po celém světě a do značné míry se zasloužil o liberalizaci církevní politiky v rozvojových zemích. Pavel VI. jej jmenoval moderátorem II. vatikánského koncilu, kde sehrál zvláštní roli při přípravě misijního dekretu *Ad gentes* a konstituce o církvi v moderním světě *Gaudium et spes*. Zemřel v roce 1971 a byl pohřben v arménském kostele svatého Mikuláše Tolentinského v Římě“.

Štít a kotva víry

„Jeho dar rozvahy, zbožnosti a prozíravosti přispěl k šíření pravdy s velkou konkrétností“, řekl kardinál De Donatis. „Léta jeho služby“, dodal, „se shodovala s kritickým a krutým okamžikem lidských dějin. Svět 20. století se ponořil do bratrovražedné nenávisti, pustošil největšími genocidami a nebyvalými deportacemi, které ničily, jak sám služebník Boží tvrdil, vše, i to nejposvátnější. Řekl: Svět se dělí na dva tábory: na ty, kteří jsou pro Boha, a na ty, kteří jsou proti Bohu. Pro Agagianiana je víra štítem a kotvou katolika: to je naše vítězství, náš triumf, prohlásil“.

V utrpení se zračí Kristova tvář

„Být prefektem Propaganda Fide“, dodává postulátor Carlo Calloni, „znamenalo být v centru hlásání evangelia“. Na Propaganda Fide záviselo mnoho

území, například Afrika, Asie, část Latinské Ameriky. Kardinál Agagianian byl prvním prefektem, který osobně navštívil misie a ukázal, jak lze do těchto zemí přinést evangelium. „Od Pákistánu po Thajsko, od Barmy po Tchaj-wan, od Austrálie po Filipíny, od Vietnamu po Japonsko a Indii, na každé cestě kardinál navštěvoval charitativní organizace, setkával se s nemocnými, sirotky, malomocnými, vězni, se všemi, kdo byli v hmotné nouzi a bídě. Pro Božího služebníka bylo setkání s trpícími setkáním tváří v tvář s Kristem“.

Předchůdce papežských cest

Podle Calloniho byl Agagianian předchůdcem papežských cest. „Jan XXIII. podnikl krátké cesty do Assisi a Loreta. Pavel VI. místo toho začal s velkými cestami do Svaté země, na Filipíny a do Latinské Ameriky. Agagianian se do těchto míst fyzicky vydal a přivezl s sebou svůj příběh katolika, křesťana a Arména, který byl zároveň dramatický.“

Jak postulátor Calloni uvádí, budoucí blahoslavený „nám zanechal své biskupské heslo: spravedlnost a mír. Spravedlnost a mír jsou spolu spjaty, nemůže existovat mír, který by zároveň neměl podobu a tvář spravedlnosti. Bez míru není spravedlnosti. Agagianian nám zanechává toto univerzální volání po spravedlnosti a míru: Řím, město, k němuž se cítil patřit, zůstává místem, kde lze projevit a volat, že svět potřebuje spravedlnost a mír. Domnívám se, že Agagianian osobně zažil toto odhodlání usilovat o mír a spravedlnost, ale bez revolucí. Kardinál byl více než revolucionářem hlasatelem evangelia“.

Vatican News

SLOVO KNĚZE

Skončilo 133. plenární zasedání České biskupské konference

Foto: Vít Uher

Ve dnech 24. – 26. října 2022 se konalo 133. plenární zasedání České biskupské konference na Hoře Matky Boží v Králikách. Na začátku zasedání promluvil k biskupům apoštolský nuncius v České republice, arcibiskup Jude Thaddeus Okolo, a to poprvé po předání pověřovacích listin. Zmínil se o svých zkušenostech s vírou Božího lidu v České republice během prvních měsíců své diplomatické mise. Jeho slova byla cenným pohledem na církev v ČR zvenku. Arcibiskup Okolo mimo jiné řekl, že se nespokojil s návštěvami oficiálních akcí, ale „jako obyčejný host vstoupil do soukromých rodin“. Viděl zde víru „z osobního přesvědčení, vyznačující se věrností, důsledností, soudržností a poctivostí“. Další skutečnosti, která jej oslovila, byl průběh Synody 2021–2023 v naší zemi. Ještě než přicestoval do České republiky, měl možnost si prostudovat národní synodální syntézu. V reflexi na národní synodální setkání v červenci na Velehradě uvedl, že si všiml, že se narrativ „změnil ze singuláru na plurál“. Církev v České republice tedy vidí jako „spokojenou a šťastnou uvnitř, připravenou pokračovat v cestě dopředu..., církev sebevědomou, která nemá co skrývat“. Na závěr uvedl, že jeho nástup na post nuncia v ČR byl tak hektický, že během prvních tří týdnů „měl sotva čas otevřít kufr“ a dodal, že se rád připojil k Božímu lidu naší země, který je na cestě ke svatosti. Potlesk si zasloužil nejen obsah, ale i čeština, kterou byl projev přednesen.

Pracovní část zasedání ČBK zahrnovala množství témat, která bylo nutné

prodiskutovat nebo o nich rozhodnout. Během zasedání se tak mluvilo o ekonomických otázkách, kromě jiného o společném investování diecézí. Byly schváleny celorepublikové kostelní sbírky na rok 2023. Biskupové se věnovali tématu duchovního rozměru díla Charity ČR a diskutovali o programu s názvem „Křesťanské hodnoty v Charitě“. Nezanedbatelný prostor měla reflexe srpnového Celostátního setkání mládeže, které se konalo v Hradci Králové i diskuse na téma pastorační mládeže s ředitelem Sekce pro mládež ČBK P. Romanem Kubínem.

Bylo schváleno nové znění preface o svatých Cyrilu a Metoději, diskutovalo se o Národním centru pro rodinu a obsazení postu ředitele této instituce. Biskupové se setkali s představiteli společnosti T-Mobile a společně hovořili o perspektivách spolupráce v oblasti telekomunikace a komplexních řešení administrace církevní agendy. Členové ČBK byli v jednom z bodů jednání pozváni k účasti na oslavách 1050. výročí založení pražského biskupství a byla připomenuta památka významného novináře Alfreda Fuchse, který v roce 1941 zahynul v koncentračním táboře v Dachau.

Biskupové kromě jednání prožívali rovněž chvíle společné modlitby, společně liturgie, a v neposlední řadě byl prostor pro neformální rozhovory a společně prožité chvíle odpočinku.

Příští plenární zasedání České biskupské konference se bude konat koncem ledna 2023 v Praze.

Církev.cz

U všech synoptiků můžeme číst Ježíšova slova: „Dávejte tedy, co je císařovo, císaři a co je Boží, Bohu.“ Pravidla hry jsou tedy dána a toho, že je my, adresáti těchto slov, ne vždy dodržujeme, jsme si dobře vědomi. Problém nastává, když s jídlem roste chuť a císař se nespokojí s tím, na co má nárok a činí si nároky vyšší, tedy i na to, co mu již nenáleží. To už tak u některých císařů chodí. K tomu dochází, když v jeho vnitřním uchu začne hlodat červík (spíše had), který stále dokola opakuje: „Budeš jako Bůh.“ V Římské říši to bylo jednoduché, tam byl císař jenom jeden, ale dneska máme císařů habaděj, neboť máme demokracii, tedy vládu lidu. A ještě se to komplikuje, že nad každým, koho si lid vybere jako svého zástupce je vždy ještě někdo vyšší, takže každý, kdo dnes třímá v rukou moc a je oslovován třeba pane premiére nebo pane prezidente je mezi mlýnskými kameny (no on je to spíš pořádný kafemelejnec) a chudák vládce neví kam se vrtnout. Má tedy naslouchat hlasu svých zaměstnavatelů (voličů kteří ho platí), nebo má zachovat věrnost těm, kteří ho řídí a kontrolují? Někdy se ovšem stane, že pan člověk je tomuto tlaku vystaven ještě dřív, než dosáhne kýžené funkce (před volbami). A to se pak řadový občan stává svědkem intelektuálních veletočů a stává se zároveň svědkem, jak někdo, o kom si mohl myslet, že má svědomí, toto svědomí obrušuje do žádané formy. Do formy, která připomíná amébu, jen proto aby se napasovala kamkoli. Jenže měňavka je odporný parazit, který např způsobuje úplavici. A kdo by si něco takového přál? Asi nikdo. Ale co nám řadovým lidem, a ještě ke všemu katolíkům zbývá? Modlit se za ty, co se ještě neproměnili na améby, aby zůstali věrni svému svědomí, a za ty, co už se proměnili, aby měli odvahu k návratu.

Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. farář farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

VYTRVALOSTÍ ZACHRÁNÍTE SVOU DUŠI

13. listopadu 2022 – 33. neděle v mezidobí – Lk 21,5–19

Ambrož

Proto bylo o chrámu zhotoveném rukama vpravdě řečeno, že má být zničen, neboť není nic zhotoveného rukama, co by nebylo zničeno věkem, rozbořeno mocí nebo spáleno ohněm. Existuje však ještě jeden chrám, a to synagoga, jejíž stará budova se s příchodem církve rozpadla. V každém člověku je také chrám, který bojuje, když víra slábne, zvláště když člověk vyznává Kristovo jméno něčemu falešnému, čímž v něm uhasíná láska.

Jsou však i jiné války, které křesťan statečně snáší. Bojuje s různými touhami a protichůdnými záměry. A domácí nepřátelé jsou mnohem horší než ti vnější.

Atanáš

Bůh nám dal nadlidské dary a učení, nebeský způsob života, moc proti zlým duchům, adopci, poznání Otce, dar Slova a Ducha svatého. Proto nás náš protivník ďábel obchází a snaží se z nás vytrhnout semínka slova. Pán však v nás uzamyká své učení jako vzácný dar, když nás napomíná, abychom se nenechali oklamat. Dal nám totiž velký dar, Boží slovo, abychom se nejen nenechali oklamat zdánlivostí, ale abychom milostí Ducha rozeznávali i věci skryté. Ďábel, původce špatnosti, je totiž ohavný: skrývá, co je, a horlivě se honosí jménem, po němž všichni lidé touží. Chce-li si například někdo podmanit cizí děti, napodobuje jejich tváře v nepřítomnosti rodičů a klame děti, které po nich touží. V každé z herezí tedy maskovaný ďábel říká: Já jsem Kristus, u mě je pravda.

Řehoř

Pán oznamuje pohromy, které budou předcházet zkáze světa, aby jejich příchod způsobil menší rozruch, až budou známy: neboť rány, které očekáváme, budou méně bolet; proto říká: a když uslyšíte o válkách a nepokojích, nelekejte se! Války se týkají nepřátel, nepokoje spoluobčanů. Ukazuje tedy, že budeme sužováni zvenčí i zevnitř, a říká, že jedno budeme trpět od nepřátel, druhé od bratří.

Ale až tato zla pominou, dodává se, že

Wilhelm von Kaulbach: Titus ničí Jeruzalém (1846)

konec nebude následovat bezprostředně po nich. To musí přijít dříve, ale konec nebude bezprostřední. Neboť poslednímu soužení budou předcházet mnohá jiná soužení, neboť musí přijít mnoho zla, aby mohli ohlašovat nekonečné zlo, z čehož vyplývá, že jim řekl: Národ povstane proti národu a království proti království, neboť musíme trpět jedni z nebe a druzí ze země, jedni od žilvlů a druzí od lidí. Zde je tedy naznačeno utrpení lidu, neboť následuje. Na některých místech budou velká zemětřesení; hle, hněv se zjeví z výsosti.

Více nás budou trápit muka, která budeme trpět od těch, u nichž budeme předpokládat jistou mravnost, neboť kromě zkaženosti těla nás bude trápit i ztracená láska. (...) Předpověď smrtelných muk je velmi přísná, a tak hned přichází útěcha v podobě radosti ze vzkříšení: Ale ani vlas z vaší hlavy nezahyne, jako by řekl svým mučedníkům: Proč se bojíte, aby nezahynulo to, co při stínání škodí, když z vás nemůže zahynout ani to, co při stínání neškodí?

Kdo si však zachovává trpělivost v těžkostech, stává se silným tváří v tvář všem těžkostem. Takto vládne sám sobě, dokonce tím, že překonává sám sebe; proto následujte ve své trpělivosti, abyste ovládli svou duši. Neboť co jiného je vlastnictvím duše, než žít dokonale ve

všech věcech a ovládat všechna hnutí myslí jakoby z hradu ctnosti?

Trpělivostí tedy ovládneme svou duši. Když se totiž naučíme ovládat sami sebe, začneme vlastnit to, co jsme. A duši získáváme do vlastnictví ctností trpělivosti, neboť trpělivost je kořenem a strážcem všech ctností. Trpělivost je, když snášíme špatnost druhého s vyrovnanou myslí a necítíme hořkost vůči tomu, kdo se dopouští špatnosti.

Theofylakt

Byli to lidé prostí a nevzdělaní, proto jim Pán říká, aby se nestarali o to, že by se měli zodpovídat před moudrymi, a dodává příčinu. Neboť vám dám výmluvnost a moudrost, které všichni vaši protivníci nebudou moci odolat ani jí odporovat, jako by řekl: V té době ti dám schopnost a moudrost, takže všichni tvoji protivníci ti nebudou moci vzdorovat, i kdyby se spojili: ani v moudrosti, to jest v síle rozlišování, ani ve výmluvnosti a duchu řeči. Často totiž mnozí mají na mysli určitou moudrost, ale protože jsou náchylní k roztržitosti, všechno popletou, když přijde čas ukázat svou moudrost. Apostolové však takoví nebyli.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

PRAVDA, DOBROTA, KRÁSA A EUCHARISTIE

Plátón, Aristoteles a Tomáš Akvinský učili, že Bůh je pravda, dobrota a krása. Hledat, co je pravdivé, co je dobré a co je krásné, znamená pátrat po Bohu.

Na rozdíl od běžně rozšířeného názoru, když hledáme pravdu, dobrotu a krásu, Bůh nám neuniká. Pokud stojíme o to, abychom ho našli, zanechává nám stopy, které vedou až k němu. Dělá to tak, protože ví, jak rádi zkoumáme a objevujeme.

Pravda je taková: Život je hra a Bůh je jejím autorem. Francis Thompson ve své básni *Nebeský ohař* píše, že mu utekl..., utekl Bohu, tedy Ohaři, který ho honil. Evidentně právě takhle se ta hra hraje. My honíme jeho a on honí nás – jako ve hře na schovávanou –, a ať si to přiznáme, nebo ne, často jsme vzrušeni napětím ze schovávání se a pak hledání. Skrýváme se někde před Bohem a myslíme si, že nás tam nenajde (samozřejmě hraje s námi). Najde nás, a když nás odhalí, úplně nás to vyleká. Potom se jde schovat on, ale ukryje se jen tak, aby to pro nás byla trochu výzva a hra neztratila na zajímavosti. Jako blázni chodíme znovu a znovu kolem něho a vůbec si nevšimneme, že je tak blízko nás.

Učinil nás sobě podobnými. I jeho to hledání vzrušuje. Zná nás líp, než známe sami sebe, ale v jeho lásce k nám – řekl bych – ho stále ještě baví to dobrodružství ze hry s námi. Pravda, dobrota a krása jsou indikátory toho, že jsme ho našli. Protože Bůh je pravda, už ví všechno, co se o nás poznat dá. Těší ho, když vidí, jak hledáme a něco se o sobě dozvídáme. Skrze Kristovo vyučování, skrze uctívání a skrze projevy křesťanské lásky objevujeme vodítka, která nám Bůh dal, aby nám pomohl nacházet ho. I v tom, když se dozvídáme víc o sobě, poznáváme víc o něm, neboť je naším Tvůrcem, jak se píše v *Katechismu katolické církve*:

Všichni tvorové mají určitou podobnost s Bohem, obzvláště však člověk... Všechné dokonalosti tvorů (jejich pravda, dobro, krása) zrcadlí tedy nekonečnou dokonalost Boha. (KKC 41)

Toto učení odkazuje na Knihu moud-

Foto: © Vladimír Bimka / Člověk a Víra

rosti, kde se píše:

Neboť z velikosti a krásy tvorů může být srovnáním poznán původce jejich bytí. (Mdr 13,5)

Pravdivost našeho učení

Ježíš řekl: „Já jsem ta pravda,“ a myslím, že pravda je osoba. Když tuto osobu známe, rozpoznáváme její hlas. „Moje ovce mě znají a slyší můj hlas,“ říkal Ježíš. Když hledáme pravdu, začínáme ji lépe rozpoznávat a získáváme schopnost rozlišovat ji od podvrhů. Když známe hlas pravdy, zaslechneme-li něco, co zní jinak, falešně nebo nesprávně, můžeme to sami posoudit a říct: „Znám pravdu a něco takového bych neřekl.“

Učit se o Bohu je stejné jako učit se o pravdě. Co je pravda, poznáváme vyučovací metodou. Jak by řekl Sherlock Holmes: „Když vyloučíte všechno, co je nemožné, pak to, co vám zůstane, byť by to jakkoli nepravděpodobné, musí být pravda.“

Sv. Tomáš Akvinský by souhlasil

a ještě by dodal, že pravda, kterou naleznete, je Bůh. Nebo, jeho vlastními slovy, „nemůžeme pochopit, jaký je Bůh, ale pouze jaký není a v jakém vztahu se k němu nacházejí jiné bytosti“.

Možná si teď ale myslíte, že si protiřeknu. Nejprve řeknu, že můžeme poznávat pravdu, a tudíž také Boha, protože Bůh je pravda – a pak cituji Akvinského, který tvrdí, že nemůžeme pochopit, jaký Bůh je. Tím se dostáváme přesně k tomu, kam míří američtí biskupové, když formulují tento Druhý pilíř. Boha Otce můžeme poznat pouze skrze Krista Syna. Akvinský byl natolik chytrý, že to rozlišoval. Chalcedonský koncil jasně poukázal na to, že si musíme dávat pozor, abychom nezaměňovali Ježíšovy dvě přirozenosti. Ježíš není Otec, ale Ježíš je Bůh. Nesnažte se tomu přijít na kloub. K tomu jsme nebyli stvořeni. Dostali jsme však Eucharistii.

Mohl nám Bůh dát pro naši pozemskou pouť něco lepšího? Akvinský mluví o jednotě bytí mezi transcendentáliemi

spolu s pravdou, dobrem a krásou. Jaký by mohl být lepší způsob pro sjednocení s Bohem než ho sníst? Máme-li ho jíst, jak bychom to mohli dělat lépe než v podobě chleba – pokrmu, který je pro většinu lidí základní součástí každodenního jídelníčku?

Měl se nám dát jinak než jako jídlo? Hřích do světa vstoupil tak, že Adam a Eva něco snědli, ochutnali zakázané ovoce. Bůh to prokletí zvrátil tím, že nám dává nebeský pokrm.

Sv. Petr Julián Eymard napsal:

Mějte velkou lásku k Ježíši v jeho božské Svátosti lásky; je to božská oáza na poušti. Je to nebeská mana pro poutníky. Je to svatá archa. Je to život a ráj lásky na zemi.“ (Mariiným dětem, 21. listopadu 1851)

Kristovu reálnou přítomnost v Eucharistii můžeme s jistotou zvěstovat skrze pravdivost našeho učení, protože Eucharistie je Kristus, Kristus je pravda a právě to církev učí. Eucharistie je nejen prostě pravdivá, ale je také nejdokonalejším ztělesněním pravdy, neboť je Pravda sama.

Krása našeho uctívání

I krása je osoba. Proto bychom měli stavět krásné kostely, uctívat Boha na krásných mších krásnou hudbou, krásnými modlitbami a krásným kázáním. Pravda a krása jsou navzájem zaměnitelné. Kde je krása, tam je i Pravda; kde je Pravda,

tam je i krása. Pokud něco není pravdivé, nebude to našim uším znít krásně. Jestliže něco není krásné, nebude nám to znít pravdivě.

Víme to proto, že když slyšíme nějaké krásné hudební dílo, rozpoznáváme v něm určitou pravdu, která přesahuje slova. To, jak nás hudba zanechává neschopné slova, není důkazem její neschopnosti, nýbrž její nadpozemské hloubky a pravdivosti. Naše bohoslužby by tedy měly být krásné, protože skrze krásu k nám mohou sestupovat nebeské pravdy, jež tento svět přesahují.

Dobrota našeho doprovázení

„Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili“ (Matouš 25).

Když si všimnu, jak někdo nezištně udělá něco dobrého, pocítím v srdci něco podobného, jak když slyším krásnou píseň nebo když rozpoznám nějakou hlubokou pravdu. Všechny tyto prožitky představují malá setkání s Bohem. Osobně také mohu dosvědčit, že úplně nejsilněji tento pocit zakouším, když přijímám Eucharistii. Neprožívám to pokaždé stejně silně, ale žádný prožitek se mého srdce nedotýká tak často, jako přijímání Eucharistie. Je tomu tak proto, že naše srdce stvořil Bůh, a tak přesně ví, jak k němu nejlépe proniknout.

Přijímání Eucharistie proniká k mému srdci, protože při tom rozpozná-

vám Kristovu láskyplnou oběť. V Eucharistii nás Ježíš doprovází. Dobrota našeho doprovázení druhých má svůj původ v tom, že nás Kristus doprovází v Eucharistii. Naše dobrota pramení z hojnosti lásky a dobroty, kterou přijímáme, když jíme Nejsvětější svátost a stáváme se jedním s tím, kdo je Dobro.

Skrze pravdivé vyučování, uctívání a dobré skutky katolíci zvěstují nauku o Kristově reálné přítomnosti v Eucharistii, která je zdrojem, z něhož všechny tyto věci pocházejí. Doufejme, že se v rámci Eucharistické obnovy podaří katolíkům ukázat, že reálná přítomnost není jen další církevní učení. Je to samotné ztělesnění Pravdy, Dobra a Krásy – a právě proto ji církev učí.

David Kilby

Catholic Exchange
Přeložila Alena Švecová

David Kilby
šéfredaktor Catholic World Report

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1,
tel.: 224 818 757, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Anna Mátiková FSP: Adventní kúra pro duši

Příručka nás zve, abychom „rozbalili“ dary Božího slova, jež nám v tomto období štědře naděluje mešní liturgie. Bůh všestranně pečuje o naše dobro. Někdy ale potřebujeme znovu objevit, jak lze spolupracovat s Boží láskou a milostí, abychom mohli ještě horlivěji čerpat z pramenů spásy.

Brož., 192 s., cena 249 Kč

Hannah Hurnard: Jako laň na výšinách

Duchovní novela, která zachycuje duchovní zrání člověka a jeho proměnu v síle Boží milosti.

Brož., 198 s., cena 299 Kč

JAK CHÁPAT OČISTEC

„Boží milosrdenství nepřehlíží nedostatky a hříchy; odstraňuje je a napravuje škody..., a my jsme povoláni k tomu, abychom se na jeho milosrdenství podíleli.“

Nekomplikovat to

Před nedávnem jsme v pátek dopoledne na biblické hodině pro seniory narazili na otázku očistce, spásy a trestů za hříchy. Účastníci už tuto důležitou nauku dobře chápali. Tehdejší debata mi však připomněla, že učení církve o očistci patří k těm, ohledně kterých dosud existuje mnoho mylných představ, a zároveň se věnuje malá pozornost. Pochopení a přijetí tohoto učení nevyžaduje hluboké, vyčerpávající teologické studium. Zkreslené představy a nejasnosti, kvůli nimž o něm tolik lidí pochybuje nebo ho opomíjí, by mělo odstranit krátké a jednoduché vysvětlení jeho významu.

Jednoduše řečeno, jestliže někdo zemře ve stavu posvěcující milosti – to znamená pokud je při přechodu do budoucího života „spaseny“ – , zůstává možnost, že než vstoupí do nebe, „stráví čas“ v očistci. Je důležité pochopit, že očistec není „druhá šance“ na spásu. Pokud člověk zemře oddělený od Boha, druhou šanci už nedostane. „A jako každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud...“ (Židům 9,27).

Boží milosrdenství nepřehlíží nedostatky a hříchy; odstraňuje je a napravuje škody..., a my jsme povoláni k tomu, abychom se na jeho milosrdenství podíleli. Milosrdný otec přivítal marnotratného syna doma a odpustil mu jeho hříchy. Toto je obvykle vidět v souvislosti s naším obrácením, pokáním a odpuštěním, které přijímáme na zemi v tomto životě. Vidíme tu však také prvky, které mohou ukazovat k očistci. Uvažte synovu trýznivou cestu domů, jak vstal a musel urazit velikou vzdálenost z té „daleké země“. Chápáno v kontextu posmrtného života, přístup k blaženému patření člověk nemusí získat hned. Stále ještě nás může čekat bolestná cesta či očišťování. Otec čeká s otevřenou náručí, ale musíme k němu dojít. Synovi bylo odpuštěno od okamžiku, kdy o odpuštění začal usilovat, ale cesta domů ještě nebyla dokončená.

Bartolomé Esteban Murillo: Návrat marnotratného syna (1667–1670)

Copak hříchy neodstraňuje svátostná zpověď? Copak nám není odpuštěno?

Ano, když se rádně vyzpovídáme, je nám odpuštěno a jsme zproštěni svých hříchů, ale hříchy s sebou nese dva tresty. Který z nich zpověď promíjí? Katechismus katolické církve o dvojím následku hříchu říká: „... hříchy má dvojí následek. Těžký hříchy nás zbavuje společenství s Bohem, a tím nás činí neschopnými dosáhnout věčného života; být zbaven věčného života se nazývá ‚věčný trest‘ za hříchy. Na druhé straně každý hříchy, i všední, vyvolává zhoubné lpění na tvorech, které musí být očištěno, buď zde na zemi, nebo po smrti, ve stavu, jenž se nazývá očistec. Toto očišťování zbavuje toho, co se nazývá ‚časný trest‘ za hříchy. Tyto dva tresty nelze považovat jako nějaký druh pomsty, kterou Bůh postihuje hříšníka zvenčí, nýbrž jako důsledky vyplývající ze samé podstaty hříchu. Obrácení, jež pochází z vroucí lásky, může dosáhnout naprostého očištění hříšníka, takže už nezůstává žádný trest.“ (KKC 1472)

Existují tedy dva typy trestu za hříchy: věčný a časný. Při svátosti smíření nám jsou odpuštěny věčné tresty. Nauka o očistci je církevní dogma a vyžaduje od nás souhlas víry... Ti, kdo zemřou ve stavu milosti, ale dosud trpí neodpuštěnými odpustitelnými hříchy, náklonností k hříchu nebo jakýmkoli časným trestem za hříchy, jsou z Boží lásky od těchto nedostatků očišťování v očistci.

„Ti, kdo umírají v Boží milosti a přátelství, ale nejsou dokonale očištěni, i když jsou si jisti svou věčnou spásou, jsou po smrti podrobni očišťování, aby dosáhli svatosti nutné ke vstupu do nebeské radosti.“ (KKC 1030)

Nápomocný příklad

Jako mladý teenager jsem poničil majetek jednoho souseda, kterého jsem měl moc rád. Byl to otec mého blízkého kamaráda. To, co jsem mu zničil, bylo drahé a sotva si mohl dovolit pořídit si to znovu. Byl jsem z toho celý vyděšený a smutný. Během pár minut jsme spolu stanuli tváří v tvář. Rozplakal jsem se

Nový Jeruzalém (tapisérie ze 14. st.)

a Red“ se sklonil, objal mě a ujistil mě, že všechno bude v pořádku – odpustil mi slovy i skutky. Poté, co jsem se uklidnil a chvíli jsme spolu seděli u něho na zápraží, mě Red oslovil: „Zkusíme teď tedy vymyslet, jak mi to nahradíš?“ Dohodli jsme se, že mu budu do konce léta sekat trávnik. Na náhradu finanční škody, kterou jsem mu způsobil, to stačilo stěžít, ale pro obnovení našeho vztahu to díky jeho přízni postačovalo. Je to hodně zjednodušený příklad, ale to, jak na sebe vzal náhradu skutečného provinění, je „jako“ odpuštění věčného trestu, jak se nám ho dostává při zpovědi, a práci na zahradě, kterou mi uložil, jsem si „jakoby“ odpýkával časný trest za svůj hřích.

Zdokonalování v lásce

V tomto světle je snažší vidět očištěc jako nemocní pro hříšníky nebo jako venkovní sprchu u domu na pláži, spíš než jako pouhé vězení. Než získáme přístup k blaženému patření, potřebujeme se uzdravit z určité nemoci, smýt ze sebe špínu, zaplatit určitou časnou cenu. Nic z toho nám nedává vstupenku, abychom mohli dovnitř – tou je Kristův spásný čin na kříži, milost, kterou vydobyl a kterou vztahuje na nás, když reagujeme na jeho pozvání a s touto milostí spolupracujeme. Patří však mezi prostředky, jimiž s ním spolupracujeme, abychom se zdokonalovali v jeho lásce.

Náš Pán nás učí, abychom byli dokonalí, jak je dokonalý náš nebeský Otec: „Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Matouš 5,48). Písmo dosvědčuje, že nikdo nedokonalý do

nebe nevstoupí. V knize Zjevení se nám otevírá pohled na nový Jeruzalém, zde je krátký úryvek:

„Avšak chrám jsem v něm nespatriil: Jeho chrámem je Pán Bůh všemohoucí a Beránek. To město nepotřebuje ani slunce ani měsíc, aby mělo světlo: září nad ním sláva Boží a jeho světlem je Beránek. Národy budou žít v jeho světle; králové světa mu odevzdají svou slávu. Jeho brány zůstanou otevřeny, protože stále trvá den, a noci tam už nebude. V něm se shromáždí sláva i čest národů. A nevstoupí tam nic nesvatého ani ten, kdo se rouhá a lže, nýbrž jen ti, kdo jsou zapsáni v Beránkově knize života“ (Zjevení 21,22–27).

Bůh nám otevřel nebe. Syn nám prikazuje, abychom byli dokonalí, jako je dokonalý Otec. Nic nečistého do nebe nevstoupí. Jeho slovo tedy podléhá tomu, co prikazuje. Buď z Boží milosti dosáhneme dokonalosti v tomto životě, nebo až poté, co zemřeme – pokud jsme dosáhli spásy, dojdeme dokonalosti v Božím milosrdenství a spravedlnosti v očištěci a až pak vstoupíme do nebe. V nebi totiž pro nic nečistého nebude místo. Čím blíže nás k sobě přitáhne, tím dokonalejšími se staneme.

Martin Luther tuto prostou pravdu nepochopil, a vytvořil zcela novou (originální) teologii vykoupení a posvěcení, podle které člověk navždy nebude víc než hromadou hnoje, pokrytou bílým sněhem. Tato nová teologie však neobstojí. Hromada hnoje zůstane hromadou hnoje, i když bude pokryta bílým sněhem. Zůstane nečistá a do nebe vstoupit nemůže. Naše spolupráce s Boží milostí,

vydobyta pro nás na kříži, nás zdokonaluje v lásce – očišťuje nás od veškeré náklonnosti k hříchu a ode všech nedostatků s ním spojených. Bůh chce naše poskvrny odstranit, ne pouze kosmeticky zakrýt.

„Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus. Zda někdo na tomto základu staví ze zlata, stříbra, drahého kamení, či ze dřeva, trávy, slámy – dílo každého vyjde najevo. Ukáže se onen den, neboť se zjeví v ohni; a oheň vyzkouší, jaké je dílo každého člověka. Když jeho dílo vydrží, dostane odměnu. Když mu dílo shoří, utrpí škodu; sám bude sice zachráněn, ale projde ohněm“ (1. Korintským 3,11–15).

Modlitby za mrtvé

Těm, kdo procházejí očistcem, můžeme pomoci svými modlitbami. Nedokážu vysvětlit jak, ale mohu říct, že nás Písmo vyzývá, abychom se modlili za sebe navzájem. Bible nás učí, že modlitby spravedlivého člověka mají velikou moc. Modlitby, které předkládáme za zemřelé ve víře, Bůh nějakým způsobem používá k jejich očištění. Církev takto koná a věří od samého začátku. Je toho opravdu hodně, co o účinku našich modliteb za mrtvé zatím nevíme. Postačí uvést, že to, co děláme, může být sekundární příčinou toho, co se děje. Částečně právě toto znamená přizpůsobovat se Boží vůli. V důsledku našich modliteb se druhým mohou dít dobré věci, jinak by nás k tomu Bůh nevyzýval. Vypěstujte si tedy zvyk modlit se během svých každodenních modliteb i za zemřelé ve víře. Největší dar, který lze svým zemřelým blízkým dát, je nechat za ně obětovat mši. Pokud to nebudou potřebovat, Bůh se postará o to, aby tyto modlitby posloužily těm, kdo je potřebují.

Michael Bickerstaff
Integrated Catholic Life
Přeložila Alena Švecová

Michael Bickerstaff
jáhen, novinář

TAJEMSTVÍ MÉHO SYNA

Exkluzivní rozhovor s matkou blahoslaveného Carla Acutise: Mladý Ital, který byl roku 2020 blahořečen, nám ukazuje cestu – která možná není tak těžká – k Bohu.

12. října poskytla Antonia Salzanoová při příležitosti vydání její knihy *Tajemství mého syna (Il segreto di mio figlio* – česky dosud není k dispozici) rozhovor pro zpravodajský portál *Aleteia*. Dosvědčuje „mimořádný obyčejný život“ svého syna Carla, který bezmezně miloval Ježíše v eucharistii. Je zdrojem inspirace pro mladé i staré a sám papež ho často uvádí jako příklad hodný následování.

Aleteia: Antonie, jste matkou blahoslaveného Carla Acutise. Povězte nám, v čem spočívá vaše tajemství. Co jste dělala pro to, abyste vychovala světce?

Antonia Salzano: Osobně jsem pro to nedělala nic; jenom jsem svému synovi poskytla základy vzdělání, které by svým dětem měli dávat všichni rodiče. Carlo chodil do mateřské školy, kde se mu dostalo náboženské výchovy. Nechala jsem ho pokřtít, ale sama jsem vyrostla v sekulární rodině. Můj otec byl redaktor, neustále obklopený spisovateli, a v tomto prostředí jsem nikdy nikoho neslyšela mluvit o víře. Na své první mši jsem byla při prvním přijímání, na druhé při biřmování a na třetí, když jsem se vdávala.

Říkám to proto, abych zdůraznila, že mě všemu naučil můj syn Carlo. Už jako dítě projevoval velkou zbožnost: Když mu byly tři, když jsme procházeli před kostelem, chtěl jít dovnitř, pozdravit Ježíše na kříži a Ježíše ve svatostánku a přinést kytičky Panně Marii. Když mu byly čtyři a půl, četl si Bibli a o životě svatých a modlil se růženec. Jestliže v případě sv. Terezie z Lisieux byli rodiče jejími velkými učiteli, u Carla tomu bylo obráceně. Byl mým malým zachráncem a především mým velkým učitelem ve víře.

Čím se Carlo lišil od ostatních mladých lidí jeho věku?

Jak říkal Jan Pavel II., když otevřeme dveře Kristu, náš život se změní. Pokud žijeme v Kristu, pro Krista a s Kristem,

Antonia Salzano, maminka bl. Carla Acutise. Foto: radioalfa / flickr

stává se obyčejný život každého z nás mimořádným. Carlo tak žil. A projevoval to v každé situaci, počínaje maličkostmi až po ty největší věci, například když pomáhal doma, když pomáhal dětem, které byly obětmi šikany, nebo těm, kdo měli potíže kvůli nějakému hendikepu, nebo bezdomovcům, kterým přinášel jídlo a přikrývky. Byl oddaný zejména apoštolátu. V devíti letech četl učebnice počítačového inženýrství, které si koupil na Milánské polytechnické univerzitě. Učil se algoritmy, se kterými tvořil programy a pak webové stránky pro farnosti, jezuity a Vatikán. Nedělal to pro svou vlastní slávu, ale pro slávu nebeskou. Trávil na tom hodiny. A v létě místo zábavy seděl u počítače do tří do rána. Chtěl šířit dobrou zprávu, evangelium, a své mimořádné schopnosti využíval k zvěstování Krista a k tomu, aby druhým pomáhal přijít blíž k Bohu.

Carlo také tvořil výstavy na různá témata křesťanské víry, včetně výstavy o eucharistických zázracích, která měla obrovský úspěch. Jak tento projekt vznikl a jaké přinesl ovoce?

Výstava o eucharistických zázracích teď putuje po světě, ve všech kontinentech.

Ve Spojených státech byla představena ve více než deseti tisíci farnostech. Potom v Singapuru, Číně, Japonsku, Africe, Indii... Je to mezinárodní výstava. Carlo začal sbírat materiál roku 2000, když mu bylo devět. Šel na pouť do Lanciana a tamější eucharistický zázrak na něj silně zapůsobil. Tehdy ho napadlo udělat něco, co by otřásl svědomím lidí a vyvedlo je z jejich netečnosti a vlažnosti. Vytratilo se totiž vědomí toho, že Kristus je v posvěceném chlebu a vínu skutečně přítomen.

Jak můžete vidět, lavice před svatostánkem jsou vždycky prázdné. Takhle se ta výstava zrodila a hned po jeho smrti se rozšířila po celém světě. Carlo hned získal pověst světce, protože lidé věděli, že to byl mladý muž, jehož život byl v souladu s tím, v co věřil. Proč světci přitahují? Protože se v nich ukrývá Kristus, jsou nositeli Krista. Carlo vždycky říkal, že se musíme „ponořit do eucharistie“, protože se pak staneme nakažlivými Kristem. „Být vždycky sjednocený s Ježíšem – to je program mého života,“ říkal.

Ve své knize *Tajemství mého syna Carla Acutise* píšete, že jste tušila, že váš syn opustí zemi předčasně. Přípravoval

Ostatky bl. Carla Acutise. Foto: Milena Machálková /
Člověk a Víra

vás Pán na tuto zkoušku?

Ano, toto vnitřní tušení jsem pocítila před ostatkem závoje Panny Marie ve vaší krásné katedrále v Chartres. Je to mimořádné místo s velkým duchovním nábojem, protože se tam lidé modlí už stovky let. I Carlo, který byl tak blízko Ježíši – nevědomoval si to, ale říkal věci, které se pak staly. Například už od dětství říkal, že vždycky zůstane mladý a že zemře, protože mu v mozku praskne céva (to se kvůli jeho leukémii opravdu stalo). Také říkal, že až bude vážit 70 kilo, zemře. A i to se stalo. Když onemocněl leukémií, přišel do nemocnice a řekl: „Mami, živý se odsud nedostanu. Chci, abys to věděla, ale budu ti posílat spoustu znamení.“ Byl velmi klidný, vždycky se usmíval a nikdy si nestěžoval. Když se ho někdo zeptal: „Trpíš?“, odpovídal: „Jsou lidé, kteří trpí víc než já.“ Dal příklad svatosti ve smrti. Chápala jsem, že si nemůže stěžovat, že to je svrchovaná Boží vůle. Carlo byl připravený a zralý pro nebe. Byl to chlapec dokonalého, řádného života, mimořádné čistoty, štědrosti, dobroty... Nikdy jsem neměli sebemenší pochybnost, že už je v nebi.

Když byl váš syn exhumován, jeho tělo bylo nalezeno v mimořádném stavu. Dnes je v Assisi, v Sálu zřeknutí, a jeho srdce je uloženo v relikviáři v bazilice svatého Františka. Můžete nám říct o jeho ostatcích?

Ano, Carlo byl nalezen v neporušeném stavu. Byli schopni ho obléct. Jeho orgány byly neporušené stejně jako jeho

srdce, které pak bylo nesené v procesí při Carlově blahorečení v Assisi. Ostatky jsou užitečné, protože světci, kteří mají v nebi mnoho zásluh, se mohou přimlouvat, aby Pán činil zázraky. Nikdy nezapomínejme, že to všechno je Pánovo dílo. Když lidé přijdou do styku s ostatky nebo když jsou ostatky vystaveny nebo nesené v procesí, dochází k uzdravením a vysvobozením. Dělal mnoho dobrého a to není žádná novinka.

Církev už od prvních století křesťanství vždy chovala ostatky svatých v úctě. Proto v této tradici církve pokračujeme.

Carlo Acutis byl 10. října 2020 prohlášen za blahoslaveného.

Myslíte si, že váš syn bude brzy svatořečen? Co je k tomu potřeba?

Doufáme v to. Pro svatořečení je třeba, aby byl lékařskou komisí uznán nějaký další zázrak. Jsme optimisty, protože jich vidíme spoustu. Každý druhý den dostáváme zprávy o možných zázracích: uzdravení z rakoviny, znetvoření lidí, kteří byli uzdraveni bez operace, lidí, kteří nemohli mít děti... Církev je pak v pravý čas přezkoumá. Je důležité vědět, že nepředkládáme deset případů najednou, ale vždy jen jeden a přezkoumání každého pak trvá měsíce. Stejně jako u zázraku blahorečení se v závislosti na typu zázraku musí všichni lékaři shodnout. Pak to jde do teologické komise a pak do komise kardinálů. Takový je proces. A nakonec má poslední slovo papež.

Carlo byl mladý muž, který šel proti proudu. Žijeme ve světě, kde je těžké bezvýhradně následovat Boha. Jakou radu by dnes váš syn dal mladým lidem?

Určitě, aby byli influencery Boha, a ne influencery nicotností. Pozemské věci pomíjejí a nevydrží. Přetrvává to, nakolik jsme milovali Boha nade všechno a své bližní jako sami sebe. Ježíš říká každému z nás: „Jděte do celého světa. Zvěstujte evangelium.“ Volá nás, abychom byli apoštoly, ať jsme v jakékoli životní situaci. Takže především, reagujme na to a buďme nositeli Krista. Říkávám mladým lidem: Nezhlečujte svůj život, buďte vždy ve spojení s nebem, a abychom

to spojení mohli mít, musíme se modlit. Když se modlíme, Bůh nás vede a jsme vnímavější vůči jeho vnuknutím, takže poslušně jdeme přímo po správné cestě. Carlo je tedy mladý muž dnešní doby, který prožíval totéž co vy, se stejnými nebezpečími, radostmi a strastmi. Věděl, jak odolat a vyhrát svůj boj. Vyhrávejte ty svoje! Vězte, že Ježíš je skvělý přítel a že svátosti jsou skvělý prostředek. Využívejte tuto úžasnou příležitost!

Antonie, mohla byste se skrze přímlovu svého syna, blahoslaveného Carla Acutise, na závěr pomodlit za všechny čtenáře Aleteie na světě?

Jak Carlo říkával: „Ne já, ale Bůh; ne moje sebeúcta, ale Boží sláva.“ Pane, kéž se vždycky děje tvoje vůle. Ať nikdy nezapomínáme prosit tvou svatou Matku o pomoc. Kéž je pro nás vždy bezpečným útočištěm. Nezapomínejte na její výzvu, abychom se denně modlili růženec. Je to velmi mocný prostředek, do něhož svatá Trojice vložila mimořádnou moc. Využívejme ho tedy a řidme se nebeskou radou. Nezapomínejme každý den chodit na eucharistickou adoraci a na svatou mši, a pokud to není možné, modleme se, abychom mohli chodit častěji.

O toto musíme prosit Pána: především o duchovní milosti, aby se uzdravily naše duše a mohli jsme jít rovnou do nebe. To vám, čtenáři Aleteie, vyprošuji. Carlo..., modli se za nás!

Aline Iaschineová

Aleteia

Přeložila Alena Švecová

Aline Iaschine
francouzská překladatelka pro Aleteia
a spolupracovnice Éditions des Béatitudes

HISTORIE A DŮVODY POSTAVENÍ MARIÁNSKÉHO SLOUPU NA STAROMĚSTSKÉM NÁMĚSTÍ A DŮVODY JEHO OBNOVY

V roce 863 přinesli sv. Konstantin a Metoděj do Čech křesťanskou víru. Roku 882 byl na Velehradě pokřtěn první český kníže Bořivoj. Jako druhý křesťanský kostel po svém návratu do Čech nechal postavit roku 883 v těsném předpolí Pražského hradu kostel zasvěcený Panně Marii. Od té doby trvá u nás úcta k Panně Marii přes všechny překážky a protivenství nepřetržitě až do nynějška. Dalším dokladem mariánské úcty je tepaný reliéf Panny Marie s Ježíškem – Palladium země České. To je třeba říci úvodem, protože při obnově mariánského sloupu na Staroměstském náměstí nám bylo často předhazováno, že úctu k Panně Marii nám vnutili až Habsburkové. Pražská defenestrace byla počátkem třicetileté války v Evropě. Na jejím konci oblehlo švédské vojsko v červenci 1648 Prahu, aby zde ještě získalo tučnou kořist. Zradou dobyli v noci Hradčany, Pražský hrad a Malou Stranu. Na poslední chvíli byla ve Staroměstské mostecké věži stažena mříž v bráně a vojáci zde zadrženi. Praha se bránila proti velké přesile. Z velké části město bránili sami obyvatelé. Každý muž, včetně studentů, kněží i mnichů, musel se zbrání v ruce bojovat. Po třech měsících těžkých bojů se Praha ubránila. Během obrany se lidé modlili na Staroměstském náměstí u gotického deskového obrazu Panny Marie, zvaného Panna Maria Rynecká. To vše je nutné v úvodu vědět. Hledalo se místo, kam obraz umístit k dalšímu uctívání. Bylo zvoleno místo na Staroměstském náměstí, kde dříve stával pranýř. Na něj přibili saští vojáci v roce 1631 ke zneuctění Staroboleslavské Palladium.

Jako odčinění byl navržen vysoký sloup se sochou Panny Marie Immaculaty (počaté bez dědičného hříchu) na vrcholu. Dole v soklu byl dutý prostor pro deskový obraz Panny Marie. Na rohu sloupu jsou sokly nesoucí sochy andělů, kteří bojují se zlem. Sloup byl postaven

Mariánský sloup – rytina Karla Škréty (1661)

roku 1650 jako čtvrtý v Evropě po Římu, Mnichově a Vídni. Autor architektury není znám. Sochařskou výzdobu vytvořil tehdy ještě mladý Jan Jiří Bendl. Ten strávil dva roky v Římě, proto je jeho dílo ovlivněné antickým sochařstvím. Protože v době obléhání byl Bendl již v Praze, jistě se zúčastnil i obrany. Proto jeho andělé nejsou dětské figurky se šavličkami jako na ostatních sloupech, ale skuteční bojovníci. Předesele sloupy byly zhotoveny z mramoru a bronzu. U nás se vhodný kámen netěží a dovoz byl příliš drahý. Proto Bendl zvolil pro realizaci typický český kámen – pískovec z lomů nedaleko Prahy. Ukázalo se, že první barokní monumentální dílo u nás může být z tohoto ryze českého kamene a tím byl dán impuls k rozvoji českého barokního umění. Povrch kamene nezůstal holý, ale byl na něm olejovými barvami imitován mramor. Tak byly v barokní době pojednány všechny kamenné sochy. Nátěry byly snímány až v době purismu v 19. století. Sloup byl umístěn tak, že v poledne zakrýval tzv. pražský poledník a tím se stal také ukazatelem času. Bylo to mís-

to modliteb. Již od poloviny 19. století se ale stal i terčem útoků, že je památkem bitvy na Bílé hoře. A v pátý den samostatné republiky byl 3. listopadu večer stržen davem, kde většinu tvořili obyvatelé Žižkova, tehdy ještě nečásti Prahy. Akce byla několik dní tajně připravována. Hlavní aktéři se drželi v pozadí, nastřčenou figurou byl křikloun a bohém Franta Sauer. Ke stržení pomáhali žižkovští hasiči, ti přivezli potřebné nářadí a pomůcky. Sloup byl stržen směrem k Týnskému chrámu. Před příjezdem TGM byly trosky a celá spodní část rychle rozebrána a odvezena, „aby nebyl pohoršen zahraniční doprovod“. Ráno ještě dlaždiči místo zadláždili a při příjezdu TGM nebylo po sloupu již ani památky. Snaha o obnovu byla iniciována téměř okamžitě po stržení. Bylo ale tolik překážek, že se obnova nemohla uskutečnit. Vybrané peníze byly proto věnovány na stavby kostelů na okrajích Prahy. Další iniciativy přerušila válka nebo komunistický režim. Až v roce 1990 byla založena Společnost pro obnovu mariánského sloupu na Staroměstském náměstí

Fotoarchív autora

v Praze. Důvody k obnově jsou tyto: Bylo bezdůvodně zničeno zásadní umělecké dílo, které dalo signál k nástupu nového uměleckého slohu u nás. Byla uražena a ponížena Matka Boží Panna Maria. V ploše náměstí citelně chyběl středový kompoziční bod, okolo něhož se odvíjela celá kompozice náměstí. Pražský poledník již nebyl v poledne zakrýván stínem jako ukazatel času. Veškeré práce na rekonstrukci sloupu byly prováděny podle všech zásad památkové péče a restaurování. Po třicetileté práci bylo dílo dokončeno a 15. 8. 2020 byl sloup požehnan kardinálem Dominikem Dukou.

Je to velký vymodlený zázrak. Žijeme v době, kdy ochranu Panny Marie potřebuje celý národ, i my všichni jednotlivě. Kéž je toto místo místem modliteb a utíkání do ochrany Matky Boží. Každou středu v 17 hod. se zde ctitelé Panny Marie modlí růženec.

Původní Mariánský sloup

Původní Mariánský sloup měl čtyři sousoší s anděly, které zbývá ještě osadit. Po zboření tohoto sloupu se zbytky velmi obtížně sháněly a v současné době jsou deponovány v pražském Lapidáriu.

V červnu a červenci tohoto roku zdárně pokračovaly práce na odlití zachovalých sádrových soch v Lapidáriu. Byli osloveni čtyři renomovaní tvůrci a díla by měla být hotova a osazena asi dvou let. V současné době se shánějí potřebné finanční prostředky na dohotovení tohoto díla.

Dalším krokem bude vylomení kamenných bloků v lomu Božanov a doprava do ateliérů jednotlivých sochařů.

Jednotlivá sousoší

Anděl číslo 1 (přední socha ve směru pohledu od radnice vlevo): V roce 1974 byla socha odformována a byl zho-

toven epoxidový výdusek. Křídla anděla a blány draka byly tepány z mědi. Podklady jsou nejlépe zachovány, a tak toto sousoší bude odlito jako poslední.

Anděl číslo 2 (zadní socha vlevo) byl nejvíce zubožen. Z těchto důvodů byl sádrový odlitek zhotoven jako první aby sochař měl více času. Socha byla při pádu přeražena na tři části a některá část chybí, např. hlava lva.

Anděl číslo 3 (zadní anděl vpravo, tj. směrem k Celetné ulici) má na hlavě přilbu a chybí např. loket pravé paže, ve které držel meč.

Anděl číslo 4 (při pohledu od radnice přední vpravo). Tento anděl se zachoval pouze v malém torzu postavy ďábla a ve třech rytinách. Z těchto důvodů byla vypsána soutěž na „bosseto“, tj. model velikosti 1:4 ve stylu J. J. Brendla. Soutěž již proběhla i s odbornou diskuzí. Toto sousoší bylo zdemolováno v roce 1757 při ostřelování Prahy pruskými děly. Až v roce 1858 bylo sousoší nahrazeno replikou od sochaře Karla Böhma, ale dle odborníků nebylo na patřičné umělecké úrovni.

Křídla, blány a další atributy

Nyní se řeší křídla, kterých se zachovaly jen zbytky a pravděpodobně jsou již druhotná. Je k dispozici dokumentace 3D zpracování, což poskytuje možnost vytvořit model na 3D tiskárně. Blány ďáblů a hydry byly kovové a kromě toho se jedná ještě o meče a kopí.

Poznámky k obrázkům

Na obrázcích je patrné žlutavé zbarvení původních soch. Jedná se o tzv. japonský papír, který chránil původní zbytky soch před případným ovlivněním nanášené sádry apod.

Petr Jílek

Petr J. Jílek
člen Řádu svatého Lazara Jeruzalémského

BYL II. VATIKÁNSKÝ KONCIL ZAPOTŘEBÍ?

KOMENTÁŘ: Cílem II vatikánského koncilu nebylo měnit učení, nýbrž ho zpřístupnit modernímu myšlení.

O ekumenickém koncilu katolické církve se mluvilo dávno před rokem 1962. Ve skutečnosti ho po druhé světové válce začal připravovat už papež Pius XII., i když se domníval, že se duch doby stává příliš relativistickým, než aby tehdy bylo možné uspořádat koncil nezátížený předpoklady. Proč lidé měli pocit, že potřebují další koncil? Vždyť i po jeho skončení papež Pavel VI. jasně řekl, že se na II. vatikánském koncilu nevyučovaly žádné nové nauky ani se tam nevyřešily žádná nová pochybení.

Lidé považovali koncil za důležitý z několika pastoračních důvodů. Za prvé, I. vatikánský koncil byl svolán s cílem modernizovat církev pro novou misijní éru a oprostit ji od vlivu státu, který sahál až k římskému císaři Konstantinovi ve čtvrtém století. Ačkoli byl vliv křesťanského státu po staletí užitečný, během osvícenství začal stát uzurpovat svobodu církve prostřednictvím nových pochybení, jako byl galikanismus, který se snažil podřídit místní církev státu namísto Římu.

I. vatikánský koncil nakonec roku 1870 vyhlásil svobodu církve od státu učením o papežské neomylnosti. Biskupové však chtěli projednat padesát témat, známých jako schéma, ale protože koncil byl vzhledem k politické situaci, kdy vznikající italský stát vojensky okupoval Řím, neplánovaně rozpuštěn, jednání zůstala nedokončená.

V rodící se podobě již působily velmi zdůrazňované myšlenky *ressourcement* (návrat k pramenům) a *aggiornamento* (aktualizace či modernizace). I když byly později zakotveny ve studiu církevních otců a Písma svatého, vidíme, že zájem o tyto dvě myšlenky začal už v době, kdy papež Lev XIII. založil komisi pro přípravu kritických vydání děl sv. Tomáše Akvinského. Očekávala se také diskuse o mateřštině v římské liturgii, o laicích, o povaze církve a dalších tématech, která měla posloužit církvi, jež se od Tridentského koncilu (1545–1565) rozrostla

Druhý Vatikánský koncil: Koncilní otcové a tajemníci. Foto: Lothar Wolleh

o miliony konvertitů z mimoevropských zemí.

Politická situace v Evropě, ovlivněná dvěma světovými válkami a pádem dynastií, až do 60. let dvacátého století neumožňovala období klidu, kdy by I. vatikánský koncil mohl pokračovat. Papež Jan XXIII. tedy svolal koncil pro obnovu duchovního života. Měl posloužit jako základ pro křesťanskou obnovu nadpřirozeného řádu tváří v tvář církvi, která se stala nadměrně byrokratickou. II. vatikánský koncil se svým důrazem na milost a milosrdenství neměl věrouku měnit, ale pouze ji zpřístupnit modernímu myšlení.

Tato teologická obnova obnášela nový pohled na teologický *status quo* ustanovený v devatenáctém století, který vycházel z návratu k myšlenkám Tomáše Akvinského. Problém spočíval v tom, že tento návrat řídily teologické příručky, jež často překrcovaly texty, které měly shrnout a komentovat.

Na Písmo svaté začaly být uplatňovány nové historicko-kritické metody, zatímco nová liturgická hnutí také usilovala o určité zjednodušení a návrat k pramenům bohoslužby, zejména breviáři. Snaha o osvobození od nadvlády občanského státu nově nabytá na naléhavosti vzhledem k existenci totalitního státu, který tehdy představovala železná opona, za jejímž ateismem se milionům lidí upírala svoboda vyznání. Taktéž nové

otázky ohledně morálky vyžadovaly směrnatnou odpověď.

II. vatikánský koncil měl dlouhé přípravné období, a třebaže byl v určitém smyslu pokračováním I. vatikánského koncilu, papež sv. Jan XXIII. těsně před jeho začátkem I. vatikánský koncil formálně ukončil, takže nemohlo být pochyb, že se nový koncil snaží o pravdivou introspekci ze strany církve. *Ecclesia, quid dicis de te ipsa?* („Církví, co o sobě můžeš říct?“)

Než se Jan Pavel II. stal papežem, napsal studii *K pramenům koncilní obnovy* o správném chápání II. vatikánského koncilu. Podle něho je výše uvedená otázka k pochopení koncilu klíčová. Čtvrtá kapitola jeho knihy nese název „*Uvědomění církve jako hlavní základ uvádění koncilu do praxe*“.

Jako biskup, který se jednání II. vatikánského koncilu účastnil, plný důvěry a koncilního učení poukazyval na to, že celý koncilní projekt je možno chápat jen jako velké sebezpytování církve. Napsal: „S církví nelze nakládat jen jako s ‚objektem‘; musela být také ‚subjektem‘. Právě k tomu jistě mířila první otázka koncilu: *Ecclesia, quid dicis de te ipsa?*“

O učení II. vatikánského koncilu bylo napsáno mnoho knih. Dvěma hlavními dokumenty jsou dogmatické konstituce *De Ecclesia* (*O církvi*), známá také podle svých prvních dvou slov *Lumen Gentium* (*Světlo národů*), o církvi a *Dei Verbum*

(Slovo Boží) o Božím zjevení.

Papež sv. Jan Pavel II. pohlížel na II. vatikánský koncil jako na přirozené dovršení dlouhého teologického objasňování ze strany církve, které začalo na Nicejském koncilu vysvětlením povahy Boha Otce a Boha Syna. Podle něho tento vývoj směřoval od objasnění Trojice, poté byly objasněny svátosti a nakonec církev ve vztahu ke státu. Zjevení je pro to vše důležitým základem a základní pravdou, kterou byl koncil povolán předložit.

U zmíněných základních konstitucí to je zjevné. Obě zdůrazňují nadpřirozenou povahu církve, jež vyžaduje potvrzení zjevení dvěma rovnocennými zdroji: Písmem, které je zapsané Boží zjevení, a tradicí, jež představuje kázané Boží zjevení.

Otázky autority ohledně magisteria či učitelského úřadu církve jsou druhotné, protože magisterium není zdrojem božského zjevení, nýbrž jeho služebníkem. Slouží tedy pravdě a není jejím zdrojem. Všechny ostatní dokumenty to podporují.

Deklarace *Dignitatis humanae*, o svobodě svědomí ve vztahu k náboženství, není potvrzením indiferentismu, podle kterého jsou všechna náboženství stejně pravdivá. Je uznáním, že víra nemůže být určována státem a že člověk musí k vyznání víry dojít v důsledku svobodné volby, nezatížené vnějším nátlakem.

Další dokumenty, které zaváděly do praxe obecné principy, byly zamýšleny jako pastorační. Týkaly se laiků (*Apostolicam actuositatem*), obnoveného důrazu na biskupy jako nástupce apoštolů (*Christus Dominus*), kněžské služby a bohoslovecké přípravy s důrazem na pravdivost a emoční zralost (*Prebyterorum ordinis* a *Optatam totius*), návratu k duchovní povaze náboženských pravidel (*Perfectae caritatis*) a ekumenismu, který hledá společnou řeč (*Unitatis reintegratio*).

Důležitou praktickou realizací záměru II. vatikánského koncilu byla obnova dávné církevní liturgie a zpřístupnění tohoto pokladu kulturám, kde latina může být značným problémem. V konstituci *Sacrosanctum Concilium* tedy Otcové vyzvali k obnově posvátné liturgie, která bude zdůrazňovat jak její nadpřirozený účel, tak širokou přitažlivost za hranicemi jednotlivých kultur.

Důležité kroky byly v rodícím se li-

turgickém hnutí učiněny ještě před svoláním koncilu. Vznikl konečný dodatek zvaný Schéma XIII, z něhož se nakonec stala pastýřská konstituce *Gaudium et Spes* o církvi v moderním světě.

Je sice často považována za nejliberalnější dokument koncilu, ale musíme si uvědomit dvojí. Některé úvahy o moderním světě, které platily roku 1965, v roce 2022 neplatí, neboť se dramaticky změnila náboženská povaha okolní kultury. Zároveň zůstává v platnosti ústřední důraz na obranu člověka jako objektu lásky a jako skutečného daru, zejména ve vztahu k manželství. Tento dokument je svědectvím o důstojnosti člověka a obsahuje hluboké a krásné vysvětlení prvotního hříchu.

Ačkoli byl tento koncil skutečně událostí, kterou v životě církve vedl Duch svatý, zavádění jeho dokumentů do praxe představovalo problém, už když koncil ještě probíhal. Vlivem toho, jak byl v šedesátých letech duch doby kritický k absolutním objektivním pravdám, ještě než byly dokumenty definitivně schváleny a biskupové je mohli předkládat, samozvaní znalci už kalili vodu subjektivismem a tento stav trvá dodnes.

Bezprostředně před mimořádným synodem, který v roce 1986 formuloval *Katechismus katolické církve* a oslavil 20. výročí od ukončení koncilu, poskytl kardinál Joseph Ratzinger interview, dnes známé jako Ratzingerova zpráva, kde vyjádřil frustraci celé církve z tohoto koncilu.

Bylo to vůbec poprvé, kdy nějaká autorita otevřeně prohlásila, že to, co se v církvi denně vyučuje a koná, nenaplnuje záměr papeže Jana XXIII., když koncil svolával: „Je jisté, že se koncil neubíral směrem, který Jan XXIII. očekával. (...) Je také nutno přiznat, že pokud jde o celou církev, modlitba papeže Jana, aby koncil pro církev znamenal nový skok vpřed k obnovenému životu a jednotě, nebyla – alespoň dosud – vyslyšena.“

Zdá se, že s tím, co se od II. vatikánského koncilu v církvi děje, není doopravdy spokojený nikdo. Podle některých zašel příliš daleko, zatímco podle jiných nešel dost daleko.

Jisté však je, že jen málokdo skutečně tuší, co vlastně koncilní dokumenty učí, protože je četli a studovali jen málokterí.

To dalo vzniknout jejich zvláštnímu výkladu, zejména na univerzitách a v seminářích, který se odvolává na mýtického „ducha koncilu“, jímž ospravedlňuje odchýlení se od skutečného koncilního textu.

V „Ratzingerově zprávě“ to kardinál Ratzinger definuje takto:

„Již během jeho zasedání a pak stále víc v následujícím období se oponovalo samozvanému ‚duchu koncilu‘, což je ve skutečnosti ‚antiduch‘ koncilu. Podle tohoto zhoubného antiducha [německy *Konzils-Ungeist*] je všechno, co je ‚nové‘, ... vždycky a v každém případě lepší než to, co bylo nebo co je.“

Slavný koncilní teolog kardinál Henri de Lubac poukázal na podobnou obtíž při výkladu dokumentů. Jako *peritus* (teologický expert) na koncilu nazval pozdější dění „parakoncil“:

„Tak jako II. vatikánský koncil obdržel od řady teologů pokyny, jakých různých úkolů se má, aby ‚nezklamal svět‘, zhostit, byla ‚pokoncilní‘ církev ihned a ze všech stran zavalována výzvami, aby sladila krok nikoli s tím, co koncil skutečně řekl, ale s tím, co měl říct. (...) Jde o jev, který bychom mohli označit jako ‚parakoncil‘.“

Tento „parakoncil“ zásadně změnil to, co Otcové na II. vatikánském koncilu jasně učili o mnoha tématech.

De Lubac k tomu chytře poznamenal: „Parakoncil a jeho hlavní aktivisté chtěli a požadovali mutaci: nikoli odlišnou míru, nýbrž odlišnou povahu. Obnova, kterou zamýšleli papež a Otcové, byla z tohoto důvodu odsunuta.“

„II. vatikánský koncil zůstává projektem, který začal směle, ale dosud je částečně nesplněný. Musíme doufat, že až bude oproštěn od relativismu 60. let, nakonec se plně uskuteční jiná verze, drahá papeži sv. Janu XXIII.: ‚Neboť toto je vůle Boží, vaše posvěcení.‘“ (1. Tesalonickým 4,3)

fr. Brian Mullady OP
National Catholic Register
Přeložila Alena Švecová

fr. Brian Mullady OP
misionář, kazatel a exercitátor

SVĚDECTVÍ Z DOMOVA SENIORŮ

...těm, jimž leží na srdci i na svědomí zodpovědnost za lidská práva a duchovní i tělesné zdraví lidstva. Chci se podělit o svůj malý osobní zápas, coby duchovní, jehož úkolem je sloužit nesmrtelným duším, tedy všem. Opět je tu doba chřipek, kolem mě se ukazuje recidiva onemocnění, kupodivu hlavně na těch, kdož byli několikrát očkovaní. Toto moje ohlednutí má být poučením z chaosu uplynulých dvou let.

Jde o události v jednom sociálním zařízení pro důchodce. Hned na začátku tzv. pandemie jsem byl p. ředitelem doslova na minutu vyexpedován (jakožto potenciální vrah seniorů) a to právě v situaci, kdy jsem jednomu klientovi poskytoval duchovní službu. Bránil jsem se slovy: „Jídlo a bažant se musí lidem donést, ale Eucharistie ne?“ Dlouhé měsíce jsem neměl možnost klienty – farníky navštívit. Jednou se povedlo/nepovedlo video přes Whatsapp, ale zdr. sestra musela přenášet PC z pokoje do pokoje a spojení selhávalo. Opakovaně jsem kontaktoval p. ředitele ohledně práv klientů na duchovní péči, ale marně. Psal jsem tehdy odpovědnému biskupovi, aby kromě nemocničních kaplanů směli do nemocnic a sociálních zařízení všichni kněží, ale marně. Zařízení bylo mnohokrát uzavřeno a klienti nesměli ani opustit své kamrlíky, jako vězni, jako nesvéprávné bytosti, jako rukojmí vládních nařízení. Jak byli šťastni, když po dlouhé době směli přijít na bohoslužbu! Dokonce jich přišlo více než předtím. Jedna babička pokaždé opakuje: „Co bysme byli, kdyby vás (kněží) nebylo!“ V průběhu „pandemie“ mi čas od času tolerovali osobní návštěvy časově limitované dvěma hodinami, tedy ve stejném režimu jako u veřejnosti. Návštěva byla možná až po desinfekční „sprše“ a v rukavicích. Občas mi tolerovali setkání s více lidmi. Seniori i personál jsou pochopitelně několikrát očkovaní, přesto v této době (únor 2022) jsou nemocní a ústav je opět úplně uzavřen. Já sám očkovaný nejsem a za dva roky jsem měl jen dvakrát lehkou chřipku. Vedení ústavu po mně opakovaně žádá, abych sloužil mši svatou v respira-

Foto: © Miroslav Krystek / Člověk a Vira

toru, což je nesmysl – lidé jsou nahluchlí, potřebují odezírat a navíc jsem od nich cca 3m vzdálen. Vedení zařízení považuje mši svatou za „akci“ pro klienty, nerozumí rozměru víry a náboženství v kontextu života, natož že by měli klienti právní nárok.

Napsal jsem panu řediteli citaci Všeobecné deklarace lidských práv ohledně duchovní péče (viz níže), ale využil práva k zákazu. Je nasnadě, že toto právo nemusel použít, tím spíše v době uvolňování restrikcí. Absence víry, nevalné poznání duchovních hodnot a práv, je očividná nejen u manažerů podobných institucí, ale o to více a citelně zvláště u politiků. Mnozí úředníci i lékaři ignorují nejen vědecký dialog, ale i duševní a tím spíše duchovní rozměr lidstva. A bohužel vidíme, že i autority a vedoucí osobnosti církvi stále slepě doporučují tzv. očkování proti kovidu, které navíc nazývají „projevem lásky k bližnímu“. Před lety se v církevních kruzích často citovalo z knihy Johna Powella *Láska bez podmínek* (Portál, Praha 1994). Zde je jeden citát: „*Není třetí možnost: láska je buď podmíněčná, nebo bezpodmínečná. Buď si člověk klade podmínky, nebo ne. A v jaké míře je klade, v takové míře toho druhého ve skutečnosti nemiluje. Nabízí mu pouze výměnu, ne dar. A pravá láska je a vždy musí být darem ve svobodě* (40–41).“ Očkování je závažný zásah do organismu a nikdo k němu nemůže být nucen, což nakonec dokument ČBK (České biskupské konference) neočekávaně potvrdil. Vynucování očkování z pozice autorit v církvi považuji za duchovní vydírání „láskou s podmínkou“.

Navíc církevní autority mlčí v souvislostech s děním v poslední době – mnohým neočkovaným hrozila ztráta zaměstnání, dramaticky se řešilo schvalování novelizace pandemického zákona atd. Přitom *Katechismus katolické církve* jasně říká: „*Je úkolem církve připomínat práva lidem a rozlišovat je od protiprávních nebo falešných nároků* (1930).“ Druhý vatikánský koncil deklaroval: „*Je třeba překonat a odstranit jakýkoliv druh sociální nebo kulturní diskriminace v základních právech člověka* (GS).“ A v *Kodexu církevního práva* zní jasně paragraf: „*Církvi patří zvláštním způsobem povinnost a právo na výchovu, protože jí bylo svěřeno poslání pomáhat lidem, aby mohli dospět k plnosti křesťanského života* (CIC 794).“ Tím je myšleno pomáhat dospět nejen až k poslednímu cíli člověka, ale pomáhat celé společnosti ve smyslu odpovědnosti, správného užívání svobody a účasti na životě veřejnosti. Kéž se v církvi objeví osobnosti bránící pravdu a lidská práva! Lidé dneška potřebují od církve jasně rozlišující stanovisko, ne naivní výklady Písma svatého, potřebují slovo živé, osvobozující od lži. To není politika! Všem přeji zdraví těla, duše i ducha. Vydržme v zápase o svobodu a právo!

P. Petr, kněz Kristův

VADILO NÁBOŽENSTVÍ

Postoj.sk přinesl krásné vyznání mariánského poutníka, který dle svých vlastních slov „ani moc mariánským ctitelem není“; zástupce šéfredaktora tohoto internetového periodika píše: „Nejjednodušší je dívat se na druhé, mluvit o druhých, protože pak nemusíme myslet na sebe,“ promlouvá starší kněz oduševněle k polským poutníkům. Teprve po chvíli si všimnu, že je také bosý. Naše pohledy se zkříží, pozdravíme se tichým gestem. V davu lidí obklopujících Krista u paty kříže vyniká muž v brigádýrce – nápadně připomíná Lenina. Podle některých na sedmé zastávce ztělesňuje hříchy komunismu. Mně se však zdá, že i on pomáhá Pokornému povstat. Křížová cesta ke každému promlouvá jiným způsobem – každý v ní najde sám sebe. Kolik příběhů lidí si ten kopec pamatuje? Co si asi myslí chlapec v barcelonském dresu? Co v sobě nosí řeholnice v hábitu? A co hledá žena v tričku s Mickey Mousem? Každý z nich je jiný, ale jedno mají společné – cestu na vrchol. Kameny, kameny, kameny... Při pohledu pod nohy k poutníkovi také promlouvají – můžete v nich vidět obrysy nejrůznějších lidských tváří. Radostné, smutné, zoufalé... Do mysli se mi vkrádá Munchův Výkřik. Pod mohutným křížem na vrcholu je přeplněno. Ale stejně jako kdysi na Golgotě je tu místo pro každého. Někdo drží mobilní telefon, jiný růženec, další vlastní usazenou tvář. A jak se na ‚zpovědnici světa‘ sluší, zaznívají zde slova vyznání, lítosti a odpuštění.“

Panna Maria v posledním, na konci října z Medžugorje zasláném poselství, říká: „Budte, dítko, nástroji lásky pro všechny ty, kteří nepoznali Boha lásky. Svědčte radostně o své víře a neztrácejte naději v proměnu lidského srdce.“

Dr. Jakub Kříž, právník a autor vlastního blogu a newsletteru s názvem *Právo*

JUDr. Jakub Kříž během kandidátní řeči v Senátu 12. října 2022. Foto: senat.cz

v dešti, sdílí své čerstvě nabyté zkušenosti z kandidatury na zástupce veřejného ochránce práv. Byl napaden a toto osouzení spočívalo především v tom, že je člověkem věřícím, přirozeně pak tomu konsekventní postoje např. v etických otázkách, je např. pro ochranu života od početí do přirozené smrti a nemyslí si, že rozvod je v pořádku. Potud by se vše dalo v dobré víře pochopit. Ale petice, kterou sepsalo něco málo k šedesáti neziskových organizací (mezi nimi např. Centrum Paraple, na které mnoho věřících lidí přispívá prostřednictvím již se blížících Adventních koncertů přenášených veřejnoprávní televizí), mu neměla primárně za zlé jeho konzervativní postoje, ale vyčítala mu jeho náboženské vyznání. „Vadilo náboženství,“ napsal dr. Kříž, kterému kudlu do zad s chutí vstřelila Mgr. Adéla Šípová, senátorka, která spolu s ním několik let patřila k osobní

prelatury katolické církve Opus Dei. Jakub Kříž je členem prelatury, nijak se tím netají a jeho práce je tím dotčena tak, že je vykonávána na vysoké úrovni a velmi dobře.

„Myslím, že je dobře, že tohle všechno zaznělo a že bychom si z toho měli odnést jednoduchý postřeh, že někdo tady dělí lidi podle náboženství a katolické křesťanství papežů od Petra po Františka je podle nich to špatné, extremistické, každopádně něco, čeho by se měl kandidát na veřejnou funkci zřeknout anebo alespoň se k němu nehlásit. Věděl jsem, že ta ‚náboženská otázka‘ je něco, k čemu se musím vyjádřit.“ Kádrování lidí podle kategorie náboženství tady klacky pod nohy právníkům házely ještě nedávno komunisté, je to tak?

–zd–